

Fuost konferensn um övdalsku

18-19 juni 2004, Älvdalen

Älvdalskan, eller älvdalsmålet, talas idag av omkring tretusen personer, framför allt i Älvdalens socken i norra Dalarna. Denna språkliga varietet räknas traditionellt som en svensk dialekt. Den uppvisar dock så många drag som skiljer den från rikssvenskan att den är praktiskt taget oförståelig för svensken i allmänhet och betraktas därför av många, även bland fackfolk, som ett helt eget språk. Det som så kraftigt särskiljer älvdalskan är en kombination av vissa radikala innovationer i målet, t.ex. flera nya diftonger, och en lång rad fornnordiska språkdrag, som har gått förlorade i hela (eller större delen av) det övriga Norden, men bevarats i målet. Älvdalskan har således nasala vokaler, flerkasusböjning, kvantitetssystem med fyra stavelsetyper, ett långt bibehållet konsonantsystem (med bl.a. ð, samma konsonant som th i engelskans father) m.m.

På älvdalska, som numera har en egen ortografi, ges det ut både böcker och tidskrifter. Eftersom rikssvenskan har tagit över allt fler domäner från älvdalska under de senaste årtiondena är dagens älvdalska allt mer påverkad av rikssvenska och dess existens allt mer hotad.

[Ulum dalska](#), Föreningen för älvdalskans bevarande, verkar för att rädda denna språkliga varietet. Föreningen vill i år markera sitt 20-årsjubileum bl.a. med denna konferens. Då språkvetare i Uppsala sedan århundraden har arbetat med älvdalsmålet och dess utforskande, står Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet och Språk- och folkminnesinstitutet med glädje som medarrangörer för konferensen.